

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

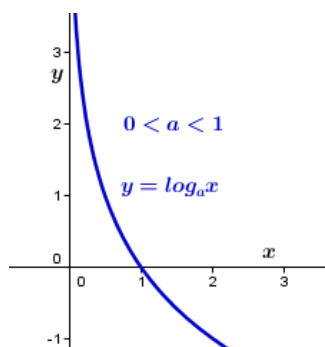
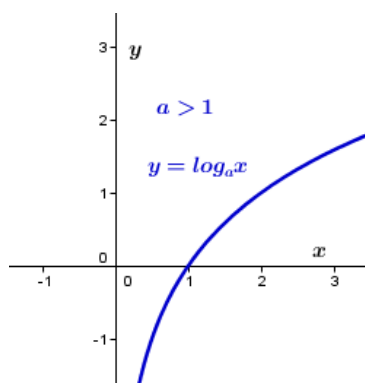
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zvýšení matematických a odborných jazykových znalostí prostřednictvím ICT u žáků středních škol s technickým zaměřením

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.1.14/01.0021“

LOGARITMICKÁ FUNKCE 2. ČÁST

Nyní uvedeme pět vět o logaritmických funkcích (pozorujte shodu s grafy na obrázcích):

- Věta 1 Definiční obor logaritmické funkce $y = \log_a x$ pro každé $a > 0$, $a \neq 1$ je interval $(0, +\infty)$.
- Věta 2 Obor hodnot logaritmické funkce $y = \log_a x$ pro každé $a > 0$, $a \neq 1$ je množina $\mathbb{R}$ všech reálných čísel
- Věta 3 Funkce $y = \log_a x$ je pro každé $a > 1$ rostoucí a pro každé $a \in (0, 1)$ klesající.
- Věta 4 Hodnota funkce $y = \log_a x$ přiřazená číslu 1 je pro každé $a > 0$, $a \neq 1$ rovna 0 čili $\log_a 1 = 0$.
- Věta 5 a) Pro každé $a > 1$ platí: je-li $x < 1$, pak $\log_a x < 0$; je-li $x > 1$, pak $\log_a x > 0$.
- b) Pro každé $a \in (0, 1)$ platí: je-li $x < 1$, pak $\log_a x > 0$; je-li $x > 1$, pak $\log_a x < 0$.

(1)

Zvýšení matematických a odborných jazykových znalostí prostřednictvím ICT u žáků středních škol s technickým zaměřením

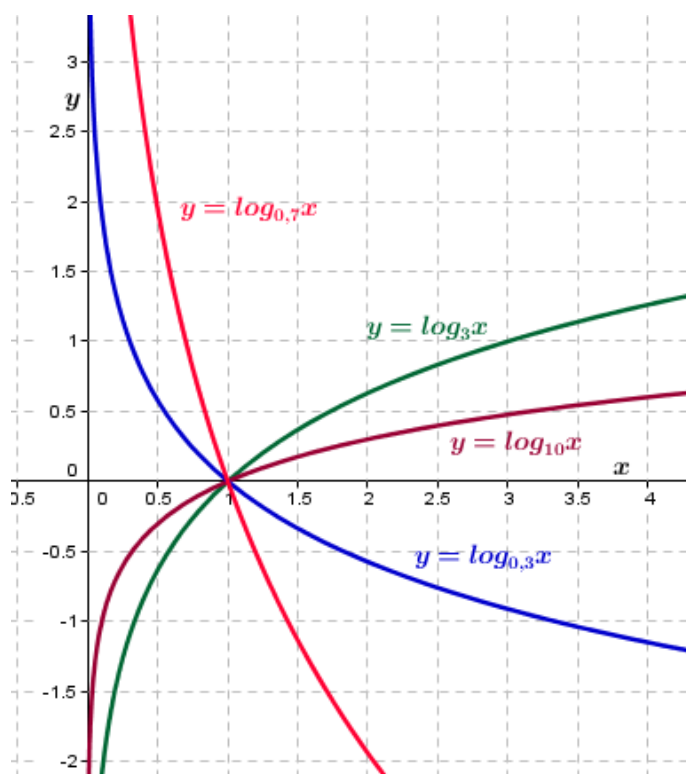
Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.1.14/01/0021“

PŘÍKLAD

Načrtněte grafy funkcí $y = \log_3 x$, $y = \log_{10} x$, $y = \log_{0,3} x$, $y = \log_{0,7} x$

Návod: K výpočtu jednotlivých bodů grafu můžete použít kalkulačku, na které můžete volit základ logaritmu, nebo opět využít příslušných grafů exponenciálních funkcí a grafy funkcí logaritmických sestavit jako souměrně sdružené v osové souměrnosti podle osy I. a III. kvadrantu.

Řešení:

Na obrázku si dobře všimněte vzájemné polohy grafů funkcí a toho, které z těchto funkcí jsou rostoucí, popř. klesající.

Zvýšení matematických a odborných jazykových znalostí prostřednictvím ICT u žáků středních škol s technickým zaměřením

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.1.14/01/0021“

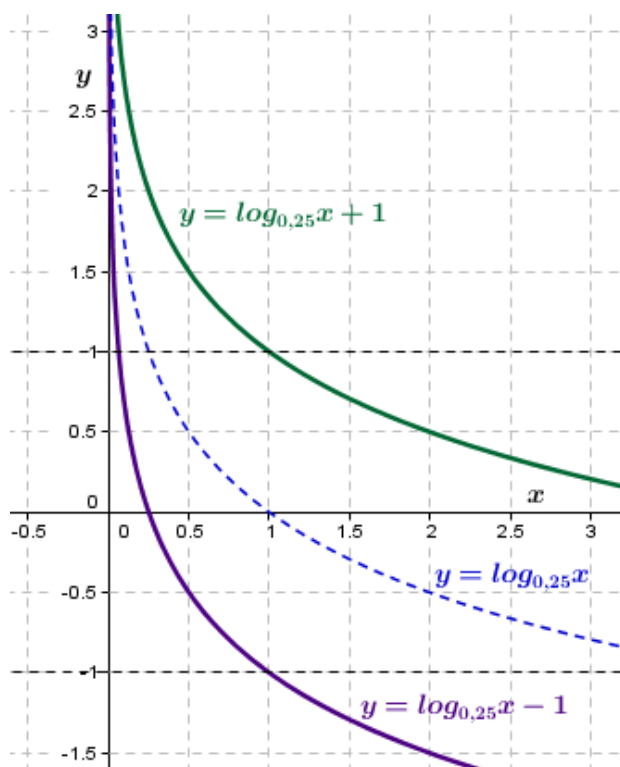
PŘÍKLAD

Načrtněte grafy funkcí:

1) $y = \log_{0,25} x + 1$, $y = \log_{0,25} x - 1$

2) $y = \log_2 (x-1)$, $y = \log_2 (x+1)$

Řešení 1):

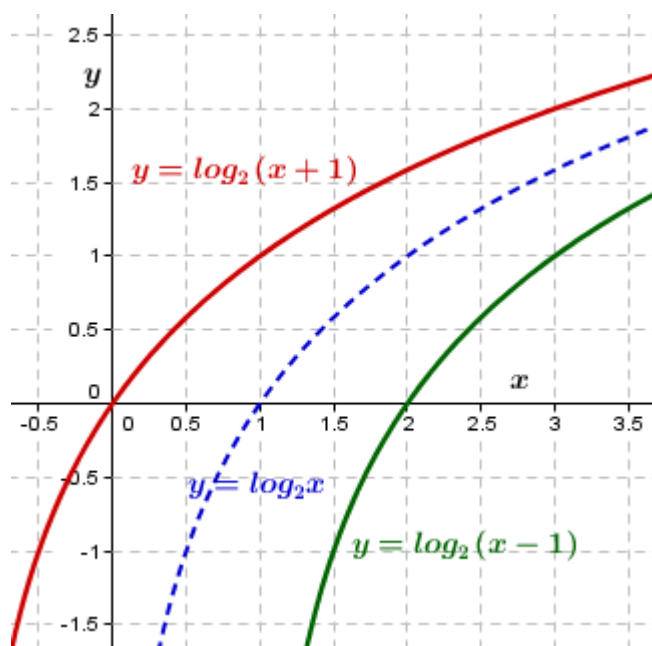

Pro srovnání je v obrázku také graf funkce $y = \log_{0,25} x$. Je vidět, že grafy zadaných funkcí jsou vůči grafu funkce $y = \log_{0,25} x$ posunuty ve směru osy y . Graf funkce $y = \log_{0,25} x + 1$ o hodnotu 1 v kladném směru a graf funkce $y = \log_{0,25} x - 1$ o hodnotu 1 ve směru záporném.

**Zvýšení matematických a odborných jazykových znalostí
prostřednictvím ICT u žáků středních škol s technickým
zaměřením**

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.1.14/01/0021“

Řešení 2):

Pro srovnání je v obrázku také graf funkce $y = \log_2 x$. Je vidět, že grafy zadaných funkcí jsou vůči grafu funkce $y = \log_2 x$ posunuty ve směru osy x . Graf funkce $y = \log_2(x-1)$ o hodnotu 1 v kladném směru a graf funkce $y = \log_2(x+1)$ o hodnotu 1 ve směru záporném.

CVIČENÍ

Rozhodněte, která z níže uvedených tvrzení jsou pravdivá:

- a) $\log_{1,3} 6 > 0$ b) $\log_4 0,9 < 0$ c) $\log_{0,02} 1 = 0$
 d) $\log_5 10 > \log_5 11$ e) $\log_{0,6} 7 > \log_{0,6} 6$ f) $\log_{0,3} 0,9 < \log_{0,3} 0,7$

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zvýšení matematických a odborných jazykových znalostí prostřednictvím ICT u žáků středních škol s technickým zaměřením

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.1.14/01.0021“

Návod: Využijte výše uvedené věty 1 až 5 a grafy logaritmických funkcí.

Výsledky: a), b), c), f) jsou tvrzení pravdivá, d), e) nikoliv.

CVIČENÍ

Určete všechna taková $x \in \mathbb{R}$, pro která platí:

a) $\log_{0,4} x = 0$ b) $\log_5 x < 0$ c) $\log_2 x \geq 0$

d) $\log_{1,5} x < \log_{1,5} 5$ e) $\log_{0,7} 3 \leq \log_{0,7} x$

Návod: Využijte výše uvedené věty 1 až 5 a grafy logaritmických funkcí.

- Výsledky:
- a) 1
  - b) $(0; 1)$
  - c) $\langle 1; +\infty)$
  - d) $(0; 5)$
  - e) $(0; 3)$

Použitá literatura :

[1] Odvárko, O., Řepová, J., 2008. *Matematika pro střední odborné školy a studijní obory středních odborných učilišť – 3. část 5. vydání.* Praha. ISBN 978-80-7196-039-3